

Streszczenie w języku polskim

Przedmiotem badań była flora synantropijna miasta Stargard, położonego w północno-zachodniej Polsce na powierzchni ok. 48 km², a także analiza flory synantropijnej innych miast zbadanych w tej części kraju i próba odnalezienia prawidłowości fitogeograficznych. Flora roślin naczyniowych została wykonana na podstawie wszystkich publikowanych danych florystycznych (historycznych i współczesnych) oraz na podstawie badań terenowych przeprowadzonych specjalnie do celów niniejszej pracy w latach 2011-2016 (sześć sezonów wegetacyjnych). Badania wykonano metodą kartogramu, gdzie podstawową jednostką był kwadrat o boku 1 km. Analizowany teren mieści się w 79 kwadratach, obejmując w sumie obszar 79 km². Zgromadzono 30 402 dat florystycznych oraz ok. 6 tys. arkuszy zielnikowych. Flora synantropijna Stargardu liczy 870 taksonów w randze gatunku i podgatunku, w tym 573 gatunki rodzime i zdomowione (nie wliczono 31 gatunków rodz. *Taraxacum*). W dotychczas publikowanej literaturze dla tego terenu podano 513 gatunków. W trakcie badań nie potwierdzono obecności 25 gatunków, a odnaleziono 352 nowe taksony. Gatunki obcego pochodzenia w badanej florzce to 296 taksonów, w tym 86 stanowią niezdomowione (diafity). W Stargardzie występuje ok. 60% rodzin gatunków rodzimych i trwale zdomowionych znanych z kraju. Wśród spontaneofitów niesynantropijnych procentowe maksimum osiągają gatunki z klasy zbiorowisk bagiennych (Phragmitetea) a w dalszej kolejności: łąk zmiennowilgotnych z klasy Molinio-Arrhenathereta, lasów liściastych Querco-Fagetea i makrofitów wodnych z klasy Potametea. Wśród spontaneofitów synantropijnych najwięcej jest taksonów występujących w zbiorowiskach łąkowych z klasy Molinio-Arrhenatheretea oraz gatunki lasów liściastych z klasy Querco-Fagetea. W rodzimej florzce synantropijnej Stargardu nie występuje szereg elementów, których gatunki obecne są we florzce Polski. Są to podelementy: arktyczno-alpejski, altajsko-alpijski, amfiatlantyczny, pontyjsko-pannoński i subśródziemnomorski. W stosunku do flory Polski występują też znaczne różnice w elemencie europejskim umiarkowanym i łącznikowym. Antropofity stanowią ponad 34% całej flory roślin naczyniowych z uwzględnieniem roślin niezdomowionych (ponad 28% uwzględniając tylko taksony zdomowione). Najwięcej jest archeofitów bo stanowią ponad 12 % całej flory i 14% flory rodzimej i zdomowionej. Kenofity w całej florzce Stargardu stanowią 13 % całej flory i 14% flory rodzimej i zdomowionej. Analiza flory synantropijnej miast Pomorza Zachodniego, wykonana na podstawie danych z opublikowanych flor oraz z Zachodniopomorskiego Atlasu Rozmieszczenia Roślin i Grzybów ZARRiG wykazała, że w miastach Pomorza Zachodniego występuje nieco mniej niż 1/3 gatunków znanych z terenu Polski, natomiast flora antropofitów jest zdecydowanie bardziej liczna. Analiza grup siedliskowych wykazała zróżnicowanie w rozmieszczeniu poszczególnych grup gatunków, które jest wynikiem zarówno obecnego występowania różnego typu siedlisk, roślinności potencjalnej, jak i bardzo dużych zmian w użytkowaniu tego terenu przez człowieka na przestrzeni dziejów. Stwierdzono występowanie 14 gatunków chronionych, a także 59 gatunków uznawanych za rzadkie i zagrożone.